

عنوان مقاله:

تعیین کارایی و عوامل موثر بر آن در گاوداری های استان کردستان با رویکرد تحلیل پوششی داده ها و رگرسیون توبیت

محل انتشار:

مجله پژوهش در نشخوارکنندگان، دوره 9، شماره 3 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

علی رضا عبدپور - گروه آموزشی مهندسی آب و مدیریت کشاورزی، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

رضا سید شریفی - هیات علمی گروه علوم دامی دانشگاه محقق اردبیلی

آکو محمدی - گروه آموزشی مهندسی آب و مدیریت کشاورزی، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

خلاصه مقاله:

چکیده: هدف: یکی از مهمترین شاخص های مهم اقتصادی در فرآیند تولید محصولات کشاورزی، شاخص کارایی می باشد. با توجه به افزایش روز افزون رقابت و پیچیده شدن روابط اقتصادی بین واحدهای تولیدی، امروزه اندازه گیری کارایی تولید بخصوص در واحدهای دامی درجهت ایجاد برنامه ریزی های لازم و اتخاذ تصمیم های بهینه در فرآیند مدیریت اینگونه واحدها از اهمیت شایانی برخوردار می باشد. پژوهش حاضر با هدف ارزیابی کارایی های فنی، تخصیصی و اقتصادی و تعیین عوامل تاثیر گذار بر آنها در گاوداری های صنعتی استان کردستان انجام شده است. مواد و روش ها: داده های این پژوهش مربوط به سال ۱۳۹۸ بوده که جمع آوری آمار و اطلاعات آن با روش مطالعه اسنادی، مصاحبه حضوری انجام شده است. در این تحقیق جهت تجزیه و تحلیل های مربوط به کارایی و مشخص نمودن عوامل تاثیر گذار بر آنها از نرم افزارهای Deap ۲.۱ و Eviews ۹ استفاده شد. برای طراحی مدل تحلیل پوششی داده ها، متغیر های اصلی مورد استفاده در تحقیق شامل، اندازه گله، خوراک و کنسانتره، نیروی انسانی، بهداشت، تولید شیر و تولید کود دامی و مجموع درآمدهای مختلف تعیین گردید. کارایی گاوداری های صنعتی در چارچوب کارایی فنی با بازده ثابت به مقیاس، کارایی فنی با بازده متغیر به مقیاس، کارایی مقیاس، کارایی تخصیصی و کارایی اقتصادی بررسی گردید. محاسبات کارایی با فرض حداقل نمودن هزینه های تولید در قالب عملکرد گاوداری های صنعتی استان کردستان انجام و نتایج به صورت سالانه حاصل شد. جهت تعیین عوامل موثر بر مقدار کارایی های بدست آمده از آنالیز رگرسیون توبیت و آماره والد استفاده شد. یافته ها: نتایج نشان داد که کارایی فنی با بازده ثابت نسبت به مقیاس ۸۱۴/۰ و با بازده متغیر نسبت به مقیاس ۹۴۳/۰ می باشد. کارایی مقیاس این واحد های دامپروری ۸۵۹/۰ محاسبه شد که در آن ۲۲ واحد پرورش گاو شیری با بازده افزایشی نسبت به مقیاس و ۲ واحد آن با بازده کاهشی نسبت به مقیاس گزارش گردید. مقدار کارایی فنی در حالت کلی ۸۲۴/۰، کارایی تخصیصی ۸۱۸/۰ و کارایی اقتصادی ۶۸۰/۰ محاسبه شد. در ارزیابی کلی، کارایی تولید شیر در شهرستان بیجار بیشترین و در شهرستان قروه کمترین مقدار را در بین دیگر شهرستان های این استان به خود اختصاص دادند. کاهش سن مدیران و افزایش نیروی انسانی خانوار در کارایی فنی و همچنین کاهش سن و افزایش سرمایه های ثابت و جاری در کارایی اقتصادی از تاثیرگذاری مثبت و معنی داری برخوردار بود. نتیجه گیری: به طور کلی در استان کردستان از نظر کارایی فنی ۳۴٪، کارایی تخصیصی ۱۴٪ و کارایی اقتصادی ۲۴٪، واحدهای پرورش گاو شیری در سطح کارا فعالیت داشته و بقیه واحدها ناکارا می باشند. با توجه به شرایط گاوداری ها و وضعیت موجود اقتصاد ایران در کوتاه مدت بهتر است واحدهای دامداری اندازه گله خود را با فروش دام های شیری مسن و تلیسه های نژاد بومی کاهش داده و در تامین و تخصیص نهاده های تولیدی بصورت بهینه بازنگری های لازم را انجام دهند.

کلمات کلیدی:

واژه های کلیدی: استان کردستان، تولیدشیر، رگرسیون توبیت، کارایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

